

Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка

Факультет іноземної та слов'янської філології

Кафедра англійської філології та лінгводидактики

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету іноземної та
слов'янської філології

Андрій КОВАЛЕНКО

«29» серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теоретичний курс з англійської мови

(лексикологія)

галузь знань **01 Освіта / Педагогіка**

Спеціальність **014 Середня освіта (Англійська мова і література)**

освітньо-професійні програми

Середня освіта (Англійська та німецька мови)

Середня освіта (Англійська та французька мови)

перший рівень вищої освіти

Мова навчання **англійська**

Погоджено науково-методичною
комісією факультету іноземної та
слов'янської філології

«29» серпня 2024 р.

Голова

Громова Н.В., к.пед.н., доц.

Суми – 2024

Розробник:

Коваленко Андрій Миколайович, кандидат філологічних наук, доцент

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри англійської філології та лінгводидактики

Протокол № 1 від «29» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри
Подосиннікова Г.І., к.пед.н., доцент

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 2	Освітній ступінь - БАКАЛАВР	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
3-й		3-й	
Семестр			
6-й		6-й	
Лекції			
12 год.		2 год.	
Практичні, семінарські			
12 год.		4 год.	
Лабораторні			
-		-	
Самостійна робота			
36 год.		54 год.	
Консультації:			
-	-		
Вид контролю: залік			
Загальна кількість годин - 60			

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета: набуття базових знань, формування навичок і розвиток умінь - компетентностей у галузі освіти; підготовку висококваліфікованих, конкурентоспроможних учителів англійської мови, здатних вирішувати типові професійні завдання щодо організації й здійснення навчально-виховного процесу іноземних мов.

Завдання:

а) представити теоретичні засади опису лексичної будови англійської мови у світлі сучасних лінгвістичних досліджень;

б) ознайомити студентів з найважливішими проблемами сучасних наукових досліджень лексичної будови англійської мови;

в) розвинути у студентів наукове мислення, сформувати навичку самостійного пошуку та переробки наукової інформації у галузі лексикології та суміжних царин мовознавства, опрацювання практичного мовного матеріалу з обґрунтованими висновками;

г) розвинути у студентів уміння застосовувати теоретичне знання з лексикології під час практичного аналізу мовного матеріалу, а також у процесі викладання англійської мови на різних етапах навчання.

Інтегральна компетентність.

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій і методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) школі закладів загальної середньої освіти.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.

ЗК-3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-6. Здатність спілкуватися англійською та німецькою мовами як іноземними.

Професійні (фахові) компетентності спеціальності (ПК)

ФК-1. Здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків.

ФК-8. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та методики навчання іноземних мов у практиці навчання у базовій загальноосвітній школі.

ФК-10. Здатність дотримуватися сучасних мовних норм з англійської та німецької мов та державної мови, володіти іноземною мовою у всіх видах мовленнєвої діяльності (аудіюванні, читанні, писемному мовленні, говорінні) на рівні не нижче С1 (німецькою – на рівні В2+), використовувати різні форми і види комунікації в освітній діяльності, обирати мовні засоби відповідно до стилю і типу тексту.

ФК-12. Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу.

ФК-15. Здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використовувати практичний досвід і мовно-літературний контекст для реалізації цілей освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

Інструменти та обладнання: мультимедійне обладнання, друковані та інтернет-джерела інформації.

Методи, методики та технології: описовий, компаративний, структуралістський, типологічний методи.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше:

Практика усного та писемного мовлення

Практична граматики

Теоретична фонетика

3. Результати навчання за дисципліною

Знання	
ПРЗ 1	ПРЗ-1. Знання основних історичних етапів розвитку предметної області.
ПРЗ 4	ПРЗ-4. Знання та розуміння сучасних філологічних і лінгводидактичних засад навчання іноземних мов, мовних норм, соціокультурної ситуації розвитку іноземної мови, особливостей використання мовних одиниць у певному контексті, мовного дискурсу художньої літератури й сучасності.
ПРЗ 5	ПРЗ-5. Демонстрація реалізації теоретичних й методичних засад навчання іноземної мови та

	літератури в базовій середній школі.
Уміння	
ПРУ 1	ПРУ-1. Уміння оперувати базовими категоріями та поняттями спеціальності.
ПРУ 4	ПРУ-4. Володіння основами професійної культури, уміння створювати, редагувати й перекладати тексти професійного змісту державною та іноземною мовами.
ПРУ 7	ПРУ-7. Уміння порівнювати мовні та літературні явища, оригінали творів (мови яких вивчаються) й українські переклади іншомовних художніх текстів, визначення їхніх подібностей і відмінностей.
ПРУ 8	ПРУ-8. Використання гуманістичного потенціалу німецької та англійської мов і культур для формування духовного світу юного покоління громадян України.
Комунікація	
ПРК 2	ПРК-2. Здатність використовувати сформовану професійну комунікативну компетентність з української, німецької та англійської мов (лінгвістична, мовленнєва, лінгвосоціокультурна, навчально-стратегічна компетентності-компоненти) відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти, здатний удосконалювати та підвищувати власний компетентнісний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.
ПРК 3	ПРК-3. Здатність забезпечувати діалог культур у процесі вивчення німецької та англійської мов, створювати умови для міжкультурної комунікації.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
-----------------	---

90 - 100	Студент у повному обсязі володіє вивченим матеріалом, дає правильні визначення понять, виявляє розуміння матеріалу, може обґрунтувати свої судження, застосувати знання практично, навести свої приклади, опрацював різні джерела інформації і творчо використав їх при відповіді, виявляє здатність до оригінальних рішень, та вміння аргументовано висловлювати свою точку зору, володіння в повному обсязі матеріалом, передбаченим програмою.
82 – 89	Студент добре знає теоретичний матеріал, дає визначення понять, може обґрунтувати свої судження, може систематизувати набуті знання, добирає переконливі аргументи на підтвердження власного судження, володіє матеріалом при вирішенні практичних завдань. Студент коректно висловлює свою точку зору, демонструє викладення матеріалу володіння в достатньому обсязі матеріалом, передбаченим програмою.
74 – 81	Студент добре знає теоретичний матеріал, дає визначення понять, може обґрунтувати свої судження, може систематизувати набуті знання, добирає переконливі аргументи на підтвердження власного судження, володіє матеріалом при вирішенні практичних завдань. Демонструє уміння висловлювати власну точку зору, володіння в достатньому обсязі матеріалом, передбаченим програмою, допускаючи незначні помилки.
64 – 73	Наявність значних прогалин в знаннях основного програмного матеріалу; володіння окремими поняттями, методиками та інструментами, допускаючи при їх використанні принципові помилки.
60 – 63	Досить поверхове викладання матеріалу, неповне розкриття суті даного мовного явища. Студент знає матеріал, без аргументації своїх висновків, без своїх прикладів і не завжди адекватно використовує знання у практичній частині.
35 – 59	Студент слабо володіє матеріалом, відтворює лише основні положення, знає окремі фрагменти, що складають незначну частину матеріалу. Демонструє невміння висловити та аргументувати свою точку зору на запропоновану тему через недостатній словарний запас.
1 – 34	Відсутність знань програмного матеріалу навіть в лекційному обсязі, не володіння методами, методиками та інструментами, передбаченими програмою.

Розподіл балів

Поточний контроль						Разом	Сума
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6		
Поточний контроль						60	100
10	10	10	10	10	10		
Контроль самостійної роботи						40	
5	5	5	5		20		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання
поточний контроль, тести, презентації, залік.

6. Програма навчальної дисципліни

7.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Лексикологія як галузь лінгвістики. Слово як об'єкт лексикології.

Тема 2. Система словотвору сучасної англійської мови.

Тема 3. Лексична семантика. Природа значення слова. Полісемія.

Тема 4. Лексико-семантичні класи слів (омонімія, синоніми, антоніми, евфемізми, неологізми).

Тема 5. Сполучуваність слів та фразеологічні одиниці.

Тема 6. Етимологія сучасного словникового складу англійської мови.

7.2. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост.р		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост.р
Тема 1. Лексикологія як галузь лінгвістики. Слово як об'єкт лексикології.		2	2			6						9
Тема 2. Система словотвору сучасної англійської мови.		2	2			6	2	2				9
Тема 3. Лексична семантика. Природа значення слова. Полісемія.		2	2			6						9
Тема 4. Лексико-семантичні класи слів (омонімія, синоніми, антоніми, евфемізми, неологізми).		2	2			6		2				9
Тема 5. Сполучуваність слів та фразеологічні одиниці.		2	2			6						9

Тема 6. Етимологія сучасного словникового складу англійської мови.		2	2			6					9
Усього годин	60	12	12			36	60	2	4		54

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Лексикологія як галузь лінгвістики. Слово як об'єкт лексикології.	2	
2	Система словотвору сучасної англійської мови.	2	2
3	Лексична семантика. Природа значення слова. Полісемія.	2	
4	Лексико-семантичні класи слів (омонімія, синоніми, антоніми, евфемізми, неологізми).	2	
5	Сполучуваність слів та фразеологічні одиниці.	2	
6	Етимологія сучасного словникового складу англійської мови.	2	
	Разом	12	2

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	LEXICOLOGY AS A BRANCH OF LINGUISTICS.	2	
2	WORD BUILDING.	2	2
3	WHAT IS MEANING?	2	
4	LEXICO-SEMANTIC CLASSES OF WORDS.	2	2
5	PHRASEOLOGY.	2	
6	THE ETYMOLOGY OF MODERN ENGLISH VOCABULARY.	2	
	Разом	12	4

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Квеселевич Д.І., Сасіна В.П. Практикум з лексикології сучасної англійської мови : Навч. посібник. – Вінниця : Нова книга, 2003. – 128 с.
2. Коваленко Г.М. *Lexicology of the English Language*. Київ: Київський нац. ун-т імені Тараса Шевченка, 2011. 256 с.
3. *Лексикологія сучасної англійської мови: навч. посібник* / Є.І. Гороть, Е.К. Коляда, Л.М. Коцюк, Л.К. Малімон. – Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2015. – 328 с. (англ. м.).
4. *Лексикологія англійської мови: навчально-методичний посібник* / І.О. Білецька, Н.В. Ставчук. – Умань: Візаві, 2018. – 165 с.
5. Мостовий М. І. *Лексикологія англійської мови*. – Харків: Основа, 1993.– 255 с.
6. Ніколенко А.Г. *Лексикологія англійської мови – теорія і практика*. Вінниця: Нова Книга, 2007. 528 с.

Додаткові:

1. Aronoff M., Fudeman K. *What is morphology?* – 2nd ed.: Wiley-Blackwell, 2011. – 320 p.
2. Carstairs-McCarthy A. *An Introduction to English Morphology: Words and Their Structure*. – Edinburgh: Edinburgh University Press, 2002. – 160 p.
3. Dzharasova T.T. *English Lexicology and Lexicography. Theory and Practice*. Almaty: Kazakh University, 2020. 148 p.
4. Jackson H. *Words and their meaning* / H. Jackson. – NY: Longman, 2005. – 279 p.
5. Halliday M. A. K., Yallop C. *Lexicology: A Short Introduction*. – L, N.Y.: Continuum, 2007. – 117 p.
6. Hanks Patrick. *Lexical Analysis. Norms and Exploitations*. The MIT Press. 2013. 462 p.
7. Lipka L. *An outline of English lexicology: lexical structure, word semantics, and word-formation*. – 2. ed. - Tubingen: Niemeyer, 1992. – 212 p.
8. Murphy M. Lynne. *Lexical Meaning*. Cambridge University Press. 2010. 256 p.
9. Saeed John I. *Semantics*. – Fourth Edition. – Wiley Blackwell, 2016. – 417 p.